

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobno vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od petostopne petit-vrste po 12 h, če se oglasila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravnistva telefon št. 85.

Monarhija na odpoved.

Na Dunaju, 22. sept.

Ravno osem let je tega, kar je bila na podstavi proslulega § 14. izdana cesarska naredba, s katero je bila provizorično uveljavljena nagodba z Ogrsko, kakor jo je dogovorilo ministrstvo Thunovo z ministrstvom Széllövim. Ta provizorij velja še danes. Zakon tako velikanskega finančnega, ekonomičnega in političnega pomena kakor je nagodba, je le provizoričen, dasi sloni na njem ves ustroj monarhije.

Ko se je nagodba prvič sklepala, je takrat jako vplivni poslanec Skene rekel, da je z njo postala država »eine Monarchie auf Kündigung«. Resničnost teh besed se je v polni meri pokazala prav sedaj.

Thun-Kaizlovo ministrstvo ni pred osmimi leti moglo doseči, da bi se bila nagodba rešila v državnem zboru in moralo je seči po sredstvu za silo, po § 14. ter uveljaviti provizorij, sedaj, čez osem let pa je čisto negotovo, če se nagodba sploh še kdaj obnovi.

Pred nekaj dnevi so bili ogrski ministri zopet na Dunaju, da se pogajajo z avstrijsko vlado zaradi nagodbe. Ta pogajanja niso imela pravnobenege uspeha. Kar je predlagala dunajska vlada, to je ogrska vlada odklonila, kar je predlagala ogrska vlada, to je zopet odklonila dunajska. Pogajanja so se pretrgala in ministri so se razšli.

Veliki listi so kar preplavljeni poročili o vzrokih in pomenu te krize v nagodbenih pogajanjih, a resnice iz teh poročil ni spoznati. Bečkova kakor Wekerlova vlada se trudita pridobiti javno mnenje na svojo stran in zato prihaja na Dunaju in v Pešti le to v javnost, kar podpira dotično vlado. Nasprotje med temi pojasnili v dunajskih in peštanskih listih svedoči, da se javnosti marsikaj prikriva.

Iz vladnih krogov se napoveduje, da se ni vseh dni konce in da se v kratkem snidejo avstrijski in ogrski ministri zopet v Pešti in da poskusijo še enkrat doseči porazumljenje. Tudi se zatrjuje, da ugoden uspeh ni ravno izključen. V zvezi temu pa se du-

najskav vlada že pripravljala na slučaj, da pogajanja ne bodo rodila uspeha, da bo konec nagodbe in da stopi na mesto nagodbe gola reciprociteta.

Trenotek je vsekako velevažen in globokosežnega pomena za prihodnost. Bečkova vlada je znala vzbuditi mnenje, da se z odločnostjo in energijo ustavlja madžarskim pretenzijam in da krepko brani interese Cislitvanske. Morda je to mnenje utemeljeno, najbrž pa — to kaže veliki humbug, ki ga uganjajo vladni listi glede kvote — popolnoma neutemeljeno. Interesi prebivalstva stoji tudi za Bečkovo vlado popolnoma v ozadju, interesi dinastije so za Bečkovo vlado prva in poglavitna in edino odločilna stvar. Prestolonaslednik Fran Ferdinand, čigar specialni zaupnik je ministrski predsednik Beck, je prav v zadnjem času začel v toliki meri posegati v politiko, da se pri vsaki stvari išče njegov vpliv. Brez dvoma ima tudi pri nagodbenem vprašanju najvljavnejšo besedo in to jamči, da se bodo varovali pri nagodbi interesi dinastije v vsakem slučaju. Morda ima tisti politik le prav, ki mi je rekel te dni: Alles nur Scheinmanöver, v srhu, vloviti avstrijski parlament na Beckove limanice in spraviti Madžare v tak položaj, da glede armade ne bodo mogli delati nobenih sitnosti.

Že v kratkem se snide dunajski državni zbor in marsikdo pričakuje, da se takrat iz vladnih ust izve popolna resnica. No, ministrski predsednik Beck je že mnogokrat imel priliko odgovorjati o tej stvari. Govoril je vselej prav lepo, s patriotično vmeno in z veliko ljubeznijo za koristi cislitvanskega prebivalstva, a povedal ni še nikdar ničesar, niti najmanjše stvari iz teh dolgotrajnih pogajanj ni izdal in jih tudi zdaj ne bo — če bo sploh še sedaj sklican državni zbor.

Deželni zbori.

Koper, 22. septembra. Deželni glavar dr. Rizzi je napovedal svojo demisijo. Na interpelacijo posl. dr. Trinajstića, naj bi blagovolil naznaniti natančnejše vzroke in besedilo svoje demisije, da bi se dalo po-

tem presoditi, ali je deželnozborsko zasedanje pod njegovim vodstvom zakonito, je odgovoril dr. Rizzi, da se njegova demisija tiče le njegovega razmerja napram vladi, zato ne čuti dolžnosti, da bi povedal vzroke zbornici. Povedal je le, da demisionira iz vzrokov dostojnosti in v interesu rednega funkcioniranja deželnega zbora. Dokler ne pade o njegovi demisiji odločitev, ostane na svojem mestu z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki mu jih daje deželni statut.

Dunaj, 22. septembra. Volilni odsek je včeraj po kratki debati sprejel predloženo volilno reformo z dodatkom poslanca Prochazke, naj se število mandatov zviša mesto na 110 na 112, in sicer dobi ta dva nova mandata mesto Dunaj.

Opava, 22. septembra. V šlezijskem deželnem zboru je zahteval posl. Türck, naj se glede podražanja premoga ustvari zakon proti kartelom in varstveni zakon proti posredovalni kupčiji s premogom in za podražanje rudnikov. Do tedaj se naj cene premoga določijo z navedbami. Govornik je dokazoval, da sedanje podražanje premoga ni povzročilo zvišanja delavskih plač niti niso tega storili lastniki rudnikov sami, temuč veletrgovina s premogom.

Lvov, 22. septembra. Tudi v galicijskem deželnem zboru so razpravljali o podražanju premoga. Poslanec Szponder je ujemel svoj predlog, naj se rudniki podražijo, do tedaj pa naj vlada določi cene premoga.

Sklicanje drž. zbora.

Dunaj, 22. septembra. Z dobro poučene strani se poroča, da se skliče državni zbor že na dan 10. oktobra. Prvotno se je nameravalo sklicati ga šele 18. ali 20. oktobra, a ker se ogrski državni zbor sestane 10. oktobra, noče avstrijska vlada, da bi njen parlament zaostajal za ogrskim. Ministrski predsednik baron Beck se je že začel dogovarjati s predsednikom državnega zbora; prihodnje dni se razposljejo že vabila poslancem. V prvi seji bo poročal baron Beck o stanju nagodbenih pogajanj.

Nagodbena pogajanja.

Budimpešta, 22. septembra. »Pester Lloyd« poroča z Dunaja, da avstrijska vlada od prekinjenja na-

godbenih pogajanj izključuje z veliko naglico zadnji predlog v tej stvari. Baje pripravljala avstrijska vlada že sedaj vse potrebno za nameravano reciprociteto, ali pa se izdela kompromisni predlog kot predloga za nadaljevanje pogajanj.

Dunaj, 22. septembra. »Zeit« poroča iz merodajnega vira, da nima avstrijska vlada prav nič upanja v prihodnja pogajanja, temuč je prepričana, da bodo tudi ta pogajanja iztekla brez uspeha. Ovre so zadnje čase zelo narasle. Odločitev pade v Budimpešti, ker na Dunaj se ogrski ministri nečije več priti pogajati. V ogrskih vladnih krogih se zanašajo, da se bo avstrijska vlada v zadnjem hipu vdala. Tega pa avstrijska vlada ne stori, ker bi najmanjša popustljivost pokopala nagodbo v parlamentu. Zato pa avstrijska vlada že računa s tem, da se nagodbena pogajanja popolnoma prekinijo ter vse potrebno pripravljajo.

Italijani in Hrvati v Dalmaciji.

Zader, 22. septembra. Že nad leto dni se vrše v Zadru med hrvaškimi in italijanskimi voditelji pogajanja zaradi narodnostnega sporazumljenja. Italijani so izjavili, da ne nasprotujejo zedinjenju Dalmacije s Hrvaško. Hrvati so odobrili italijanske kulturne zahteve, toda odobrili niso mogli italijanskih zahtev glede mandatov v deželnem zboru; zaradi tega so se sedaj pogajanja prekinila kot brezuspešna.

Rusija za Macedonijo.

Dunaj, 22. septembra. Ruski veliki knez Vladimir se je baje solzil, ko mu je macedonska deputacija povodil njegovega obiska v Sofiji opisovala trpljenje Macedoncev. Veliki knez je izjavil, da bo takoj pri svoji vrnitvi na Rusko izročil carju macedonsko spomenico. Pozval je deputacijo, naj deluje na to, da bodo Macedonci zahtevali le mogoče stvari. Zagotavljal je, da mu je macedonska stvar zelo pri srcu, in da na Ruskem niso pozabili zadnje želje njegovega očeta, carja - osvoboditelja. V nadaljnjem razgovoru je dal vel. knez razumeti, da čaka Bolgarijo na Balkanu bodočnost.

Mirovna konferenca v Haagu.

London, 22. septembra. Predsednik Nelidov je stavil resolucijo, naj se leta 1915. skliče tretja mirovna konferenca, a določitev kraja se naj prepusti velesilam. Resolucija je bila soglasno sprejeta. Rumunski delegat Beldiman je predlagal poklonitev carju Nikolaju, provzročitelju velike humanitarne ideje. Temu predlogu se je toplo pridružil avstro-ogrski delegat pl. Mery. Predlog je bil soglasno sprejet.

Položaj v Maroku.

Pariz, 22. septembra. Mirovna pogajanja v Casablanci so potekala brezuspešno; vsled tega bo general Drude nadaljeval z operacijami proti nemirnim plemenom.

London, 22. septembra. Novi sultan Mulej Hafid je poslal evropskim konzulatom v Tangerju vljudna in prijazna pisma, v katerih obeta, da nastavi močno vlado ter obnovi medsebojno zaupanje med svojimi podložniki in Evropejci. — Govori se, da pripravljajo Mulej Hafid veliko ekspedicio proti Casablanci. S seboj bo imel dvanajst topov.

Vstaja v Koreji

London, 22. septembra. Po celi Koreji vlada pravcata anarhija. Tajno se razširja v zadnje vas punt zoper japonsko vlado. V nekaterih okrajih so se že pričeli zahrbtni boji ki proti Japoncem, ki se masujejo ter zažigajo korejske vasi. Japonski žitni trgovci so kupili celo mandžursko žetev ter dražijo sedaj žito po svoji volji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. septembra.

— Shod v Rimanjih. Včeraj ob obletnici obstoja »Narodnega doma« v Rimanjih vršila se je v tej prijazni vasi veselica in shod, na katerem je govoril državni poslanec profesor Mandić. Mnogo Tržačanov je izletelo v Rimanje, da pokažejo, koliko simpatij uživajo neustrašni in zavredni slovenski Husiti. Tudi »Slovence« je poslal svojega — zastopnika v osebni g. Trseglava. Po pozdravu vrlega župana g. Berdona je spre-

LISTEK.

Zgodovina majhne vasi na štajerskem.

Spisal Jan. Z.

Kaj mislite, kaka znamenitost se bo razvila pod tem naslovom? Ne preveč stara, ne svetovno zanimiva, a zanimiva vendar za ožje rojake, da spoznajo, kaka ljudje so bivali in vladali tekom let v mali slovenski vasi. Vesten in marljiv čitatelj »Slov. Naroda« bo kmalo našel oni kraj, katerega bo pisec sicer do zadnjega zakrival.

Bilo je pred več leti. Takrat sem bil še mlad, hodil sem v šolo, a kot bi bilo včeraj, tako živo si predstavljam one dni, ko smo vsak večer trumoma prihajali pred misijonski križ na vzhodu naše župnijske cerkve.

Vsak večer, ko je zazvonil dolgi in kot treska suhi mežnar Ave Marija, je prikorakal počasi in zamišljeno, zroč predse kaplan gospod Alojzij ter se blizal kot senca sredi noči klečniku pred križem. Pokleknil je, vsi navzoči smo se pobožno z njim pokrivali in molili.

Molili smo vselej dolgo in po končani molitvi so izginili vaščani, le on, gospod Alojzij, je ostal, tih in nem, zatopljen v pobožno molitev. Večkrat so ga videli klečati celo pozno v noč in ko je odmolil, pomikal se

je do zgodnje ure za cerkvijo gor in dol, zroč v nebo. Bil je nekak zvezdogled. Ljudje so pravili, da je »šternik«.

Bil je to mož, res pobožen in zatopljen vedno le v svete stvari. Na cesti in v cerkvi, kakor drugod, ni pogledal nobenega živega bitja, njegove oči so se pomikale le ob tleh. Takrat je bila v vasi še dvorazrednica in gospod Alojzij je poučeval s tako vmeno krščanski nauk, da so se topila naša srca gjenjnosti. Bil je pa v kljub vsi pobožnosti neizmerno strog. Pretepal nas je, ubogo, neumno deco, da smo se zvižali pod silnimi udarci njegove orjaške roke.

In nekega dne, spominjam se, da je bilo v terek ob deseti uri, ko je neusmiljeno pretepal župnijskega pastirja, ker je ukradel kuharici nekaj bakrencev ter kupil sebi in svojim boljšim součencem sladkarij in raznih igrač. Klečal je ubogi fant na podiju. »Poljubi tla,« je zagrnelo, in ko se je nesrečni grešnik sklonil, ovila se je drobna trsljaka njegovega mesa, da so pokale hlače. To se je ponavljalo v presledkih, da si je pobožni kaplan Alojzij lahko oddahnil in nabral novih moči za nov udarec. Slednjič je ubožec obnemogel; padel je po tleh.

To je vzbudilo velikansko ogorčenje. Prihodnji petek, prav ob isti uri zabobni po šolskih stopnicah velik ropot. Vrata v šolsko sobo drugega razreda se nenadoma odpro in v učilnico stopi kopica občinskih odborikov z županom. Kaplan je preble-

del in nemo pričakoval, sloneč ob mizi, kaj bo. Eden, menda župan, je kratko, a v vedno osornejemo tonu razložil, po kaj so prišli. Vsi vprek so zlepli v piti in i otroci seveda tudi. Razburjenost je bila velika, in moja mala glavičca tedaj ni bila preneumna, da bi ne spoznala, kaj bi se zgodilo, če bi neka deklica ne bila stekla po gospoda nadučitelja.

Ta je v eni sapi preskočil stopnice in kot divji pridrvel v šolsko sobo. Vedoč, da z lepa ne opravi, jel je strahovito kričati nad predznimi kmeti, ki so se molče pomikali do vrat. Le eden je pri vhodu dejal: »Naših otrok ne boste klali! Še pridemo skupaj!«

Ne vem, ker mi otroku niso povedali in pozneje tudi popraševal nisem, kaj se je zgodilo z gospodom kaplanom. Toliko pa vem, da nas sam nikdar več ni pretepal, pač pa dal onemu palico, ki je znal najbolj.

Nekoč sem na tak način presekala roko od zapestja do lakti nekemu le-nemu dečku in to je bilo krivo, da gospod Alojzij ni več rabil palice, če smo znali kaj ali nič.

Ziveli smo tako zopet mirno kot prej. Gospod Alojzij v svoji pobožnosti ni našel več pomočkov in sredstev, s kojimi bi naše duše privezal na izveličanje. Bil je spreten govornik ter govoril tako živo, da se je jokalo vse ženstvo in tudi možje so imeli rosne oči.

Neko nedeljo oznanil na prižnici, naj pridemo ob polu eni v šolo. Nabralo se nas je veliko in gospod Aloj-

zij je razlagal iz velikih knjig o nebesih, vceh in peklu.

Dragi čitatelj, to je bilo grozno in nam so se ježili lasje, trepetali smo strahu, ko smo slišali o grozovitih, našo domišljijo presegajočih mukah, ki nas čakajo v peklu. Vse je bilo prestrašeno. Najhujše je bilo pa to, da je pripustil kaplan vstop ne le odraslim, nego celo nam, nežnim in odvzetnim otrokom. Kako smo mi trpeli, in kaj nas je cele noči mučilo v sanjah. Sam sem videl nekoč, ko se je mračilo, v svoji domišljiji leteti čez mrtvašnico čudno prikazen, vso v ognju, ki je obkroževala z groznim, pretresujočim vrisčem križ mrtvašnice. Jel sem kričati in mama, ki seveda ničesar ni videla ne slišala, me je tolažila in zaspal sem v strahu in trepetu poln solza — v njenem naročju.

Ne motim se, če omenim, da je ta, ljudstvo naravnost blazno begajoča predavanja oblast prepovedala, ker so naenkrat prenehala. A dovolj zmešnjave je nastalo po teh predavanjih. Če pomislim, kar sem si zapomnil — je naravnost grozno —.

Minuli so dnevi in meseci, rasli smo vaški otroci in izvedeli že več. Tupatam smo poslušali pogovore starejših in nekaj mi je posebno ostalo v spominu.

Pri izpovedi je bil gospod kaplan posebno strog. Niti na poročene se ni oziral. Neki ženi je naložil za pokoro spati na golih tleh. Mož si seveda svojih pravic, ki mu jih je dovolila celo cerkev, ni pustil kratiti, in

ker žena, zvesto pokorna svojemu izpovedniku, ni slušala moža, občutila je njegovo težko roko in trdo palico tako, da je nezavestna obležala.

Se več. Ena je zblaznela; drugi so gladi pokrepale skoraj svinje, ker je tlačala vedno v cerkvi in neprenehoma molila in premišljevala o svetih stvareh.

K sreči se je lavantinski škof spomnil in prestavil blazno fanatičnega svetnika k Sv. J.

Poslušajte, kako se suče svet, kako se ohladi prevroča pobožnost. Gospod Alojzij je še vedno študiral zvezde. In neko noč je zagledal svojo, najlepšo in najsvetlejšo zvezdo, ki mu je zagorela od tega trenutka za vse življenje.

Kaj hočemo, ljubezen je slednjič le ljubezen, in ta zmore vse na svetu, tudi največjo svetost; samega sv. Alojzija bi premagala ta resnična, globoka ljubav. Kar je gospod Alojzij preje najhujše sovražil in preganjal, to mu je sedaj sladilo življenje.

Nadalje nas podrobnosti ne bodo zanimala, le glavno še omenim. Kmalu nato je bil gospod Alojzij zopet prestavljen, a od tam je izginil neke temne in tihe noči v tujino. Na velikem svodu njegovega življenja pa je svetila njegova zvezda, ki je s svojim mamljivim svitom zadušila v njem vso pobožnost in strla prejšnji njegov ponos, njegovo svetost. Skofu se je s kolodvora prav lepo zahvalil in mu poslal mašniške znake v spomin.

(Konec prihodnjice.)

govoril dr. poslanec prof. Mandić rekoč, da je prišel med Riemanjce le kot državni poslanec, kojemu je dolžnost spoznavati svoje volilce; ríemanskega vprašanja pa se nece dotikati, ker to vprašanje je preneseno, da bi se je reševalo na veselici. Sicer pa bode to vprašanje gotovo kmalu rešeno, a ne tu, ampak na drugem mestu. Povedal je o krasnih uspehih istrskih Slovanov ob zadnjih državnoborskih volitvah, ob katerih je zmagala lažilberalna kamora v Istri v dveh t. zv. laških okrajih le s pomočjo krščanskih socijalev. Razjasnil je potem akcijo za ustanovitev skupnega jugoslovanskega kluba, o čigar potrebi so bili vsi dobromišleči uverjeni, ker le s skupnim klubom moremo upati, da kaj dosežemo. »Moram tukaj reči«, je dejal posl. Mandić »da nimamo posebno mi primorski poslanci nikake krivde, ako ni prišlo do enotnega kluba; krivda je bila druga, le pri nas ne.« (Klici: Dol s Šustersicem.) Govori se sedaj o jugoslovanskem ministru. Do takega zastopnika v svetovalstvu krone imamo mi Jugoslovani i po svojem številu i po geografično-političnem pomenu naših dežel brezdvomno pravico; toda brez enotnega kluba ga ne dobomo nikdar. V oktobru se otvoré zopet duri parlamenta in važna vprašanja pridejo na tapet; začne se tudi zopet akcija za enotni jugoslovanski klub. In ako imajo izvestni ljudje le še kolikčak ljubezni do naroda, da bodo mogli žrtvovati strankarski interese blagru celokupnega naroda, prepričan sem, da pride tudi do enotnega kluba.« — Gospod poslanec je potem v kratkih potezih načrtal zgodovino narodne borbe v Istri; preporek v letih 1860.—1870. njen bolj ideologičen značaj do leta 1890. a od tedaj delovanje na gospodarskem polju, ker treba Istrane rešiti iz krepiljev laškega kapitala, da pride do politične emancipacije. Tak pomen ima tudi ravnokar proslavljeni ríemanski »Narodni dom«. Zvršila se je potem uspela veselica, pri kateri so sodelovali domačini in tržaška pevška družba. Ravno pod odrom je sedel s svojo družino »Slovenec« nuncij. Ti gostje so vzbujali že med veselico občo pozornost, ker so s svojim vedenjem in glasnim govorjenjem (sikanje od strani nejevoljnih poslušalcev ni nič pomagalo) motili pevce. Ko se je »Slovenec« zastopnik odpravil s kočijo, priredila mu je množica pred »Narodnim domom« burno ovacijo pozdravljače pa s klici: »Živio e... r...!« Trso glav pa je zaukazal kočijažu, svojemu očimu, naj udari z bičem na ljudi, mimo katerih se je vozila kočija. Očim njegov je tudi začel z grdimi laškimi psovkami in z bičem razganjati občinstvo in ranil dve osebi, med tema eno žensko. Ni čuda torej, ako nekdo je dal duška sveti jezi s tem, da je u d aril Trse glava in mu izbil klub raz glave. Kočijaž, videč, da njegova silovitost je bila razkačila občinstvo, je nagnal konja v divji beg. Sikanje in psovke »falo« so bili zadnji pozdravi za drdarjočim vozom. Tako se je v Riemanjih z adjovico pokadilo »Slovenec« ovanuhi. Naš poročevalec dostavlja: Ne vem, sicer pa si lahko predstavljam, kako bode »Slovenec« o tem poročal. Ali bode že tu povedano, da ako bi ne bilo mnogo Tržčanov, ki so pomirjali, in imeli oziroma na gospo Trse glavo, bi bil klerikalni odvadah odnesel dolgotrajen spomin iz Riemanj. Večinoma niso Riemanjci nič znali, kdo biva med njimi kot gost; ko so pa po odhodnici izvedeli, kak junak je bil v Riemanjih, slišati je bilo izraze jeze in žaljenega ponosa, da sem bil vesel, da ga niso poprej zapazili. »Slovenec« je imel zopet odgovor na svojo perfidijo; Istrani pa so dokazali, da s klerikalnimi nihilisti nočejo imeti nikakega posla.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, dne 24. t. m. ob 6. zvečer sejo. Na dnevnem redu javne seje so naznanila predsedstva, obljube dveh novoprijetih meščanov in poročila: o prošnji I., II. in III. mestne deške ter osemrazredne dekliške ljudske šole za pokritje nedostatk za izdana šolska izvestja za l. 1906/7; o prošnji »Deželne zveze za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem« za izplačilo prispevka 2000 K; o dopisu c. in kr. 3. vojnega poveljstva v Gradcu glede zgradbe novega poslopja za nastanitev kadra 7. lovskega bataljona in pa avgmentacijskega skladišča za ta bataljon: o ponudbi Ivana Kneza glede zamenjave enega dela »Oste na Rudolfovo železnico« poleg prejšnjega kolizejskega posestva; o oddaji židarskih, tesarskih, kleparskih in krovskih del pri zgradbi novega župnišča pri sv. Jakobu; o županovih dopisih glede najema nove barake za perice in glede ravnanja s perilom; o ponudbi konjača Mateja Jerasa za podaljšanje službene pogodbe; o prošnji mestne dekliške osemrazrednice pri sv. Jakobu za prispevek za nabavo fizikalnih aparatov. Na dnevnem redu tajne seje so: naznanila in poročila o prošnji

nekega magistratnega uradnika za daljši dopust, o neki osebni zadevi in o oddaji službe hišnika in kurjača na mestni višji dekliški šoli.

— **Klerikalno pobalinstvo.** Štefe se je z veliko vnezo zavzel za svojega prijatelja dr. Stojca. O kazenski obravnavi ki se je vršila na tožbo državnega pravdnictva zoper dr. Stojca je Štefe skrpal naravnost pobalinsko zavito in zlagano poročilo. Ker od kakega Štefeta kaj drugega itak ni pričakovati, se nam pač ne zdi vredno, da bi radi tega najnovejšega njegovega pobalinstva izgubljali le eno samo besedo. Pribijamo samo sledeča fakta: 1. Da je dr. Stojce svoj napad priznal, 2. da je bilo v rokah sodišča uradno spridevalo mestnega policijskega zdravnika, da je Stojčev napad provzročil telesno poškodbo; 3. da je bil Stojce v zvezi temu oproščen, ker je zdravnik dr. Schuster kot izvedenec izjavil, da telesna poškodba ni imela — nasledkov. Zdaj naj si pa vsak sam napravi komentar. Le to bode še povedano: Ko bi bil g. Malovrh hotel biti zloben in krivičen, ko bi bil hotel simulirati, bi bil dr. Stojca igranje, ponavljanje igranje spravljal v kriminal, ob eksistenco in ob doktorat, a na kaj takega nikdar niti mislil ni, ker pozna dolžnosti, ki jih vsakemu nalaga pravičnost, naj bo potem nasprotnik kdorkoli. Tudi tožbi zaradi žaljenja časti se je odpovedal g. Malovrh iz jako preproste, samo kakemu »Slovenecu« neumljivega nagiba. Ž ozirom na uradno spridevalo policijskega zdravnika so bili vsi juristi popolnoma prepričani, da bo dr. Stojce obsojen zaradi lahke telesne poškodbe. Rekli pa so, da mora biti dr. Stojce obsojen na denarno kazen, samo če gospod Malovrh ne toži tudi zaradi žaljenja časti in ne spravi — kar bi v slučaju tožbe zaradi žaljenja časti pač moral storiti — na razgovor afere v kavarni »Pua« in afere nekega muzikanta, češ, da v tem slučaju mora sodišče obsoditi dr. Stojca na zapor. Take kazni, kazni zopora, pa gospod Malovrh niti dr. Stojcu ni maral nakopati, ker ni hotel da bi mu ljudje učitali hudobijo in nizkotno maščevalnost. Hotel se je zadovoljiti, da zadene dr. Stojca denarna kazen, samo sterjenemu dejanju primerna kazen. Sicer se tudi to vsled izjave sodnega zdravnika ni zgodilo, no pa to naposled tudi ni nikaka nesreča. Gospod Malovrh ima lahko zavest, da je ravnal, kakor veljava v takih slučajih naravna noblesa in tudi javnost mu tega priznanja ne bo odrekla, naj potem uganja »Slovenec« pobalinstva kakoršnakoli ga vesele.

— **O »čudežu« na Brezjah** smo odkrito izpovedali svoje mnenje, da ni ničesar drugega, kakor sleparstvo in goljufija. Sobotni »Slovenec« kar divja jeze in gneva, ker smo se drznili »imenovati otroka z njegovim pravim imenom.« To je samo dokaz, da se gospodje okrog »Slovenca« čutijo prizadete, sicer bi ne kričali in divjali, saj gad sika tudi samo takrat, kadar se mu stopi na rep. Ne prihaja nam na misel, da bi odgovarjali na huliganske »Slovence« napade in se branili zato, ker smo stvar imenovali z edino pravim imenom, da bo pa razsodna javnost lahko izprevidela, da s svojo sodbo o takozvanem »čudežu« na Brezjah nismo osamljeni, hočemo navesti tu mnenje celovskega »Mira«, ki ga urejuje monsignor Podgorc in ki pač ne more biti na sumu, da bi bil liberalno navdahan. »Mir« piše pod naslovom »Advocatus diaboli« to le: »Preden se v Rimu proglasi kdo kot svetnik, vrši se natančno preiskovanje življenja dotičnega človeka. Pri tem se nastavi takozvani »hudičev advokat«, ki ima iskati razloge proti nameravani razglasitvi. Tako mora biti; če bi sami ne kritikovali, sodili bi drugi, nepoklicani. Ravno posel »zlobnega advokata« nočemo opravljati, a opozoriti vendar moramo slovenske krščanske časnike, da se o rečeh, ki so v tesni zvezi z verskimi vprašanji, ne piše več, nego je treba počakati, dokler stvar ni dosti pojasnena. Piše se namreč, kakor se nam zdi, malo preveč o nekem »čudežu« na Brezjah. Nenadoma je ozdravelo dekle, ki »trikrat v bolezní daljši čas ni razen hostije doma prav ničesar užila in sicer prvič začetkom oktobra 1906 štiri, drugič v letošnjem postu šest in tretjič neposredno pred letošnjim Velikim šmarnom celih trinajst dni.« — Minilo je sedaj kakih 25 let, ko so na Koroškem slovele neke svetnice. V Pibertu so imeli eno zaprtro, policija in zdravnik so jo nadzorovali, jedla ni nič, nosila je »Kristusove rane«, ki so krvavele, ne da bi zdravnik umel, kako — in nazadnje je bila vsa stvar le velika blamaža za lahkoverno duhovščino. V slučaju, ki nas zdaj zanima, zdravnikom ne bo lahko mogoče, konstatirati kakovost bolezni. Iz živčnih bolezni pa lahko dozorí vse mogoče. Zakaj se škofovi kulji ne zadržajo v katoliški

»Mir«, ki jim glede »čudeža« prikrito očita isto, kar smo jim mi povedali v obraz?!

— **Okoliška deška ljudska šola v Golju** šteje ob začetku šol. leta 1907/8, kakor se nam piše od tam dne 10. septembra t. l., nad 400 učencev. — Vkljub vsem naporom ljubeznivih protinikov vendar številni otroci od leta do leta naraščajo. Zavod ima danes pet def. razredov ter tri prov. vzorednice, izmed katerih sta dve nastanjeni v privatni hiši v Gosposkih ulicah. V ravno začetem šolskem letu imajo 1. 2 in 4. razred paralelo. V sobe, katere normalno nudijo prostora 30 učencem, natlačiti se jih mora 50 do 60! — Leta in leta sta že prostor in denar za stavbo tolikanj nujno potrebna novega šolskega poslopja pripravljena, a radi Nemcev, ki nam — nota bene — vedno očitajo nazadnjaštvo, ne puste šole zidati v mestu — To je kulturni škandal, ki je le v Avstriji mogoč in posebej še v nas krotkih Slovenceh! Celo ovca zbesni; a — mi?!

— **Za vadnico v Mariboru** je baje imenovan, kakor se nam od tam poroča, kot učitelj Kočevar Herbst, ki je bil v zadnjem času nastavljen na pripravljalnici kočevske gimnazije. Tako delajo! Izvrstno kvalifikovani Slovenci, ki slovijo pri nas kot izborni pedagogi in literati, so bili prošnji za mesto vadniškega učitelja na c. kr. učiteljsko v Mariboru, ki je vendar namenjeno Slovincem; a ni se jih upoštevalo, ampak oziralo se je na obstrukcijo komevca, ker je — Nemec! Mariborsko učiteljsko je postalo res že — nemška posest.

— **Iz Gornje Sav. doline** se nam piše: Dr. Korošec in dr. Benkovič sta priredila v naši dolini več političnih shodov, na katerih sta nesumljivo udrihala po vseh, ki se jima slepo ne pokorijo. Dasi sta ona v prvi vrsti odgovorna svojim volilem in bi bila torej njihova dolžnost iti mednje ter jim povedati, kaj sta za njihov blagor in sredo storila, sta vendar raje prišla nepoklicana med nas mirne ljudi ter sta povsod na najostudnejši način hujšala takorekó stan proti stanu, sosedu proti sosedu. Žalosten nasledek tega ostudnega in neodpustljivega početja naših državnih poslancev je pa ta, da je povsod med ljudmi zavladalo tako grdo in ostudno sovraštvo, kakršnega dosihdob sploh nismo poznali. O svoji delavnosti v prid in korist naroda niti eden od teh dveh poslancev ni vedel kaj povedati, pač pa sta na vsa usta trobila, kako lena in nedelavna sta v državnem zboru Roblek in Ježovnik in kako grdi ljudje so pristaši »Narodne stranke«. To je bilo jedro njunih govorov. Dr. Benkovič pa si je posebno še privoščil učiteljsvo. Trdil je namreč, da je edino učiteljsvo krivo, da se stariši radi malomarnega pošiljanja otrok v šolo kaznujejo, zakaj učitelji se na opravičevanja strank sploh n-očajo ozirati, kar vse on prav dobro ve. Umevno je, da so take besede vsem zanikrnim staršem kaj ugajale. Nadejati se je pa, da bodo učiteljska društva proti takemu sumničanju z vsó odločnostjo nastopila ter dr. Benkoviča pozvala, da pove, kje se to godi in kateri so tisti učitelji, ki tako postopajo. Namen tega početja pa je prozoren. Ker se učiteljsvo ne uklanja tem političnim koristolovcem, ker si upa obojati njih pogubno delovanje, zato ga hočejo z lažmi in natočevanjem pri ljudeh spraviti ob ves ugled ter mu še itak težavno in nehalno delovanje še otežiti. Tako govore in tako delujejo naši državni poslanci, tisti ljudje, ki so v prvi vrsti poklicani, da spoštujejo od državnega zbora sklenjene zakone.

— **Iz politične službe.** Namestniški koncipist Evgen Zupančič je dodeljen v službovanje okrajnemu glavarstvu v Gorici, namestniški konceptni praktikant Josip Žnidaršič pa okrajnemu glavarstvu v Sežani.

— **Vodstvo okrajnega glavarstva v Postojni** je prezel glavni tajnik gosp. Silvij Domicelj. Dosedanji okrajni glavar gospod Stefan Lapajne je dobil do stalnega upokojenja dopust in se je preselil v Ljubljano.

— **Plemstvo je dobil** polkovnik Josip Tomše s pridevkom »Savski-dol«

— **Šolske vesti.** Učiteljica gđ. Janja Miklavčič v Kranju je zaradi bolezni dobila dopust in je na njeno mesto imenovana za suplentinjo izprašana učiteljica gđ. Ljuboslava Orehek. Absolvirani učit. kandidat g. Maksimilijan Bajo je imenovan za prov. učitelja v Banjaluhi, absolvirana učit. kandidatinja gđ. Olga Poženel za suplentinjo in dosedanja prov. učiteljica v Dolnji vasi, gđ. Antonija Virk za provizorično učiteljico v Dobrem polju. Dosedanja provizorična učiteljica na Raki gđ. Vlastimila Peršl je imenovana za provizorično učiteljico v Radečah. Dosedanja provizorična učiteljica v Veli-

kem trnu, gđ. Marta Heren je imenovana za provizorično učiteljico v Št. Vidu pri Zatični. Na svoji mesti sta resignirali provizorični učiteljici gđ. Melanija Jonke in Helena Stöcklinger v Kočevju oz. Srednji vasi. Za suplentinjo v Rovtahn pri Logatcu je imenovana absolvirana učiteljska kandidatinja gđ. Julija Kobau. Imenovani so nadalje: učitelj g. Ivan Bajda iz Trbovelj za prov. učitelja v Dobovcu pri Sv. Križu, suplentinji gđ. Gabrijela Dermelj iz Cerknice za suplentinjo v Branskem Kalu in gđ. Angela Mandelj iz Šmartnega pri Litiji za suplentinjo v Skočjanu. Učitelj g. Florjan Rozman v Krškem je dobil zaradi bolezni 4 tedenski dopust. Na njegovo mestoeje imenovana za suplentinjo ga Josina Goslar.

— **Umrli** je včeraj zvečer v Ljubljani, Strelške ulice, gosp. Jernej Hren, c. kr. davkar v pokouju, brat sodnega nadsvetnika v pokouju gosp. Jakoba Hrena in veletržca in zborničnega svetnika g. Fr. Hrena. Rajnik je dosegel visoko starost 85 let, a bil še do zadnjega časa telesno jako čil, bistrega duha in krepkega spomina. Služboval je do l. 1881. po raznih krajih slovenske Koroške, kjer si je pridobil i kot vesel družabnik i kot prijazen uradnik mnogo prijateljev. Velik prijatelj narave se je zlasti zanimal še do zadnjega časa za zvezdoznanstvo, posebno pa za naše planine. Dasi je sicer živel mirno zase, vendar je storil ob vsakih volitvah, tako posebno še pri zadnjih državnoborskih, svojo dolžnost. Naj v miru počiva!

— **Pešizlet ljubljanskega »Šokola«.** Ljubljanski »Šokol« je priredil včeraj popoldne pešizlet na Šmarno goro. Izlet je bil odhodnica vrlim bratom vaditeljema Riharju in Severju ter bratu Šetincu, ki gredo letos k vojakom. Udeležilo se ga je pod poveljstvom načelnika brata Drenika okoli 60 Sokolov v kroju in sokolskih vajencev. Med krepkim trobentanjem bratov trobentačev in in preppevanjem veselih narodnih pesmi so prišli izletniki na svoj cilj, kjer se je razvilo življenje, ki je moglo le med pravimi brati. Vajenci in Sokoli so prepevali priljubljene domačinke, trobentači so pa spet trobentali, da se je razlegalo v bližnja selišča pod Šmarno goro. Brat Bukovnik je nazdravil poslavljajočim se bratom in želel, da bi po prestani vojaški dobi spet prišli v sredo svojih bratov, brat Drenik je stavil vajencem za zgled brata Riharja, ki je vstopil pred 12 leti kot vajenec in vedno redno obiskoval telovadbo, brat Kajzelj je pa polagal odhajajočim bratom na srce, naj ohranijo v sebi sokolskega duha, četudi jih bo težila vojaška suknja. Brata Rihar in Sever sta izjavila, da kakor sta bila doslej Sokola, ostane-ta to tudi zanaprej, kar je bilo sprejeto z viharinimi »nazdar«-klici. Le prehitro je minal čas in treba je bilo oditi. Vso pot nazaj so se razlegale poskočne pesmi, trobilo se je za potrebo, povsod pa so izletnike kakor že preje pozdravljali z »nazdar« in »živio«-klici. Ob pol 9. smo bili že pred »Narodnim domom«, vsak udeleženeec izleta je bil pa prepričan, da tako prijetnega, razvedrilnega izleta še ni bilo kmalu. Šmarna gora pač še ni zlepa videla tako odkritosrčno veselih ljudi, kot jih je včeraj.

— **Gospod Engelbert Franchetti** je priobčil v »Učiteljskem Tovarišu« obširen članek o obrtnih nadaljevalnih šolah. Opozarjamo prizadete kroge, zlasti obrtnike in odbore obrtno nadaljevalnih šol na ta temeljito sestavljeni članek.

— **Pevski zbor »Glasbene Matice«** prične dne 25. t. m. svoje delovanje za koncertno sezono 1907/8. V ta namen ima ženski zbor v sredo od pol 6 do pol 7. prvo vajo v dvorani »Glasbene Matice«. Moški zbor pa se vabi na sestanek pevcev istega dne zvečer ob 8. v salon hotela »Ilirija«. Tudi novi člani dobro došli!

— **Kaj bo z mlekom?** Kakor znano, opusti brezoviška mlekarna s l. oktobrom svojo prodajalno mleka na mestnem magistratu, ker bode odslej naprej mleko prodajala v Trst. Konzumenti bodo to izvrstno in tako ugodno ležečo prodajalno zelo pograšali. V posebno zadrego pa je prišlo »deželno pomožno društvo za bolne na pljučih«, ki je že dosedaj na mesec rabilo do 450 l. mleka, ki so ga oskrbovane rodbine proti nakaznicam dobivale v omenjeni mlekarni. Kje naj društvo odsihdob dobavlja mleko? Če ne bo drugače, treba bo pogodbo skleniti z več prodajalnami, akoravno bi to zaračunavanje in oddajanje mleka zelo otežkočilo. Primerne ponudbe od strani mlekar ali trgovcev, ki pa morajo imeti zalogo v Ljubljani, sprejema predsedstvo »deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih«.

— **O higijeni spovednice.** Neki oče nam piše: Opazoval sem, da niso samo lastni moji šolobvezni otroci, ampak tudi drugi v moji sosesčini,

boleli čisto na oteklinah v nosu in požiralniku. Ker pa jaz in soproga moja kaj pazno gledava pri svojih otrocih na snago, jel sem o teh prikaznih intenzivno razmišljati ter sem pri tem dospel do nastopnega rezultata: Ubogi otroci so si pridobili te bolezni, ki začetkom niso opasne, a pozneje lahko postanejo smrtno nevarne, v — spovednici. — Ogleдал sem si v več cerkvah te spovednice. Taka spovednica ima na levo in desno zamreženo okence, skozi katero mora veren kristijan na mestu boga pričujočemu duhovniku vspepetati svoje grehe. Kake slastne reči pri tem iz dostikrat neumitih ust starih grešnikov in grešnic obvisi na mreži spovednice, si pač lahko mislimo. In ko so tako že za rana v jutro stari-kavi spovedanci »bojega spola odložili kužnesvoje vzbuditelje raznim boleznim na spovednične mreže, pa pridejo na vrsto naši otroci, ki v svoji nedolžnosti svoja usteca in nosove pritiskajo na otrovane mreže, hoteč se iznebiti svojih malih grehov. — Danes se morajo cevi in govorilne priprave pri telefonu razkuževati (desinficirati), a naša deca pa se v spovednici izpostavi pridobivanju naj-gnusnejših bolezni! — Ni li to nečuten škandal v sedanjí prosvitljeni dobi?! Ali tu res ni odpomoči? Ni dovolj, da se nam mladina v spovednici duševno izpridi, ne, tudi telesno se nam tu ugonablja!! — Seveda cerkev zasleduje svoje namene, kaj se ona — edino zveličavna — briga za higijeno! Higijena je vendar znanost, tedaj stvoritev hudičeva. Vsa naša moderna humaniteta ni kaj prida. Res se prirejajo luksurične sirotišnice in higijenično urejene kaz-nilnice. A pripuša se pa, da morajo stariši v cerkvi najdražje, kar gle-šajo, t. j. svoje otroke izpostaviti otrovanju — smrti!! — Klerikalizem in njega odredbe so pač povzod največja nesreča — človeštvu.

— **Šolsko poslopje v Zgornji Šiški** zgrade, kar je pač že skrajna poroba.

— **Šolo dobe** pri Sv. Katarini v ljubljanski okolici za vasi Topol, Brezovico, Osredok in Belo.

— **Nesreča.** Iz Borovnice. 22. t. m. se nam poroča: Danes, kmalu po polnoči je premikal na tukajšnjem kolodvoru strojevođa A s parnim st ojem vozove v svrhu, da bi se naloženo blago oddalo na določena mesta. V tem pridrdra po drugem tiru vlak in eden zaviračev tega vlaka, Ignacij Marazini, je prišel pod kolesa praznega stroja, katera so ga v pravem pomenu besede popolnoma raz-dvojila črez sredino telesa. Dasi tudi se je vršilo ob belem dnevu, vendar ne ve nihče navzočih, na kak način je Marazini ponesrečil. Nekateri sodijo, da vsled lastne neprevidnosti, zopet drugi so mnenja, kar je tudi najbolj verjetno, da ni opazil premikajočega se stroja, skočil s svojega sedeža, še predno je obstal vlak, se spodtaknil in padel pod stroj in tako našel nepričakovano grozno smrt. Drugih železniških uslužbencev ne zadene v tej zadevi nobena krivda.

— **Legar in davica.** Poroča se nam: V Bistri pri Borovnici je zbolela na legarju hči kočarja Lustka. Ta kočja je na graščinskem svetu gosp. Fr. Galleta ob vodi Bistrici, ki prihaja iz Postojne in Cerknice. Iz tega je nastal strah, da se bolezen razširi. Stvar se je oblasti naznanila, a doslej — do sobote — se oblastveno še ni ničesar storilo. Graščak gospod Galle skrbi človekoljubno na svoje stroške, da se ta bolezen zatre. Davica se je epidemično pojavila v Podgori, Verdu in v Mirkah. Dva otroka sta že umrla eden teh dečkov je bil baje še 16. in 17. t. m. v vrhniški šoli. Bolnih jih je mnogo. Najbrž dobi županstvo ukaz »hiša, kjer se zgodi kak smrtni slučaj, naj se desinficira, druga pa se ne bo nič storilo. V časih tolike razburjenosti radi bolezni bi bilo dobro, če bi se kaj več ukrenilo.

— **Nova železniška postaja.** V Verdu pri Vrhniki zgradi južna železnica novo železniško postajo za osebe in blago.

— **Iz kranjskega obč. odbora.** Občinski odbor v Kranju šteje sedaj 24 članov in sicer 18 izvoljenih odbornikov in 6 virilistov. Kot virilisti so se namreč priglasili gg. Vinko Majdič, Mavril Mayr, Fran Omerša, Tomo Pavšlar, Ivan Cof (zastopnik go. I. Pavšlarjeve) in Ant. Koblar (zastopnik g. Karla Pollaka). Za podžupana in I. obč. svetovalca je bil pri zadnji obč. seji izvoljen g. Ferdo Polak.

— **Gimnazijo v Kranju** obiskuje letos 323 dijakov, med temi dva privatista. Na zavodu so tri vzorednice. Noviravnatelj g. Ignacij Fajdiga je prevzel vodstvo 18. t. m.

— **Zažgal** je neznan človek kočo Marije Bergant v Dvorju pri Kranju. Škode je 1000 K. Zgorelo je tudi nekaj denarja.

— **Kaplan pobegnil v Ameriko.** Kaplan Zabret je ušel, kakor čitamo v »Gorenju«, v Ameriko in vzel sabo denar, ki ga je izprešal od

gorjanskih fantov za uniformiranje strelskega društva Klerikalna Zadruga zveza v Ljubljani mu je prekrbela 1500 K proti jamstvu nekega zapeljane kmetiča, ki bo seveda moral poplačati dolg za ubeglega kaplana.

Prememba v posesti. V Radovljici je prodal g. Fr. Hudovnik svoji dve hiši na trgu za 18.000 K in sicer eno g. M. Mencingerju, klenarju, drugo pa g. Fr. Presterlu, mizarju.

Odlični gost. Dne 19. t. m. je prišel generalni armadni nadzornik ekselencija baron Evgen Albori za daljši obisk na Gorenjsko in se nastani v letovišču gosp. Valentina Sturma v Poljčah, kamor prihaja redno vsako leto, ker mu kraj in okolica uga.

Ogenj in veda. V petek dopoldne se je vnela krma na leseni šupi pri Ivanu Tomšiču, mlinarju Pod gozdom, občina Dvor pri Žužemberku. Hitro je bil ogenj v stregi. Čim bolj so gasili in polivali z vodo, tem bolj je gorelo. Nevarnost za poleg stoječo hišo je bila velika. Šupa pa je stala na hrastovih stebrih na škarpni tik ob Krki. Čemu bi torej gasili? Poprimejo z združenimi močmi, vzdignejo, potisnejo in prevrnejo vse skupaj v Krko. Se parkrat je ogenj vzplamtel in po njem je bilo. Gospodar je bil za poslednje zavarovan, a ima škodo pri krmi, ki mu je uničena.

Vinski letina na Vipavskem se je letos prav dobro obnesla. Vsled suhega vremena je grozdje prav dobro dozorelo in radi tega bo letošnje vino prekosilo glede dobrote vsa vina zadnjega desetletja. Pridelalo se je pa letos toliko množino grozdja, da ljudem primanjkuje posoda, da bi spravili vinski pridelek. Vsled tega pa je cena grozdju silno padla. Vinski trgovci sedaj prav lahko obilo zaslužijo, ako se sedaj te dni potrudijo na Vipavsko, ker tu se jim tudi prilika, kupiti prav dobro dozorelo grozdje za sramotno nizko ceno, kajti po tako nizki ceni se v zadnjih tridesetih letih ni nikdar prodajalo grozdje.

Nadleže človek. Iz St. Petra na Krasu se nam piše: Dne 20. t. m. zvečer je bil tu neki agent klerikalne vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. V nekem hotelu je ta modrijan razlagal sv. pismo in sramotil liberalce, da so sami preišči, izrodkit itd. in da so „Gospodje ta pravi ljudje“. Reče je: „Nalete: na zaslužni odpor, in ko bi se ne bil kmalu izgubil, bi ne bil prinesel zdravih kosti v Ljubljano. Takim klerikalnim izizvajem je treba kar vrata pokazati.“

Nesreča. Rezervnemu rač. podčastniku g. Mihaelu Rozmanu se je v Gradcu splasil konj, da je padel tako nesrečno na tla, da so ga težko poškodovanega prepeljali v bolnico. Rozman je cementni tehnik pri Prašnikarju v Kamniku.

Glasbena šola „Pevskega in glasbenega društva“ v Gorici. Šolsko leto 1907.—1908 se prične v društveni glasbeni šoli v ponedeljek 30. septembra t. l. Vpisovanje v šolo se boode vršilo do istega dne vsak dan izjemši nedelje in praznike v društvenih prostorih v „Trgovskem Domu“ (vhod od strani ljudskega vrta) od 11.—12. in pol predp. in od 3.—5. pop. V soboto 28. septembra ob 3. uri pop. se zbere vsi vpisani gojenci v pevski dvorani, da se jim naznani razdelitev ur. Posebej se vabi gojenice in gojenke srednjih šol t. j. c. kr. gimnazije, realke in učiteljske za vpisovanje v dijaški zbor, ki se boode vršilo kakor gori napovedano. Razdelitev ur se določi 28. septembra. V interesu gojencev je, da se z vpisovanjem ne odlašajo, ker si mora le oni izbrati ugodne ure, ki se je pravčasno vpisal. Po 25. septembru se vpisujejo gojenci le izjemoma ter se boode morali zadovoljiti z onimi urami, ki ostanejo še na razpolago. Učni predmeti glasbene šole so: violina, glasovir in petje (zborovo in solo). Cilj šole je podajanje glasbene izobrazbe v navedenih instrumentih v zborovem in solo-petju. Zavod stoji pod artističnim vodstvom gosp. Jos. Michla, izprašanega na praškem konservatoriju, ki obenem poučuje violino in petje. Glasovir poučuje pri izpraševalni komisiji za srednje šole na Dunaju izprašani gosp. Emil Komel. Pogoji sprejema: 1.) starši ali odgovorni zastopniki gojencev pristopijo kot člani društva in plačujejo na mesec od 1. okt. 1907. pa do 1. okt. 1908. po 1 K; 2.) učnina za vsakega učenca znaša 3 K na mesec, ki se plačuje skupaj z društvenino od meseca do meseca za naprej. Gojenci iz ene družine plačajo učnino 5 K, z društvenino staršev vred po 6 K na mesec. Pevsko in glasb. društvo je doseglo za svoje zavode podporo ministrstva za bogoslužje in uk in je s tem pridobilo priznavanje kot javen zavod, prvi in edini na Goriškem. Dosedanji uspehi šole in društva jamčijo staršem tudi za nadaljnje uspehe. Dijaški zbor nastopi že tekom leta 1907.—1908. s samostojnim koncertom, da se tako da priliko občinstvu, spoznati delovanje in uspehe društva pri

šoli. Društvo je urejeno strogo po načelih „Glasbene Matice“ v Ljubljani in je z njo v vedni dotiki, kakor je po drugi strani izključena vsaka tendenca izven strogo izobraževalne in umetniške.

Shod delegatov osovja Južne železnice. Včeraj je bil v Mariboru shod delegatov osovja Južne železnice glede zboljšanja gmetnega položaja delavstva in uradništva te železnice. Udeležili so se shoda vsi delegatje osovja Južne železnice. Končni sklep je bil: Ker Južna železnica za delavce in uradnike še ni nič privolila, da se jim zboljšajo plače, se zahteva, da mora železnica do konca tega meseca tem prošnjam ugoditi, sicer se bodo s 1. oktobrom izvajale posledice. Druge kategorije, kakor uradniki in uslužbenci so primeroma zadovoljni s tem, kar so dobile. Nadaljnja pogajanja s temi zadnjimi kategorijami se smejo šele potem nadaljevati, ko bodo zahteve delavcev primerno upoštevane.

Občinsko starešinstvo v Cerknem na Goriškem je vsled odloka tržaškega namestništva razpuščeno. Ker je to docela škandalozen korak, se bo o stvari govorilo tudi v državnem zboru. Seveda se vrh tega vložijo pritožba na ministrstvo oziroma upravno sodišče.

Automobilistična nesreča. Blizu Cervinjana je šofer nekega avtomobila iz Italije odprl v naglije vse zavore, ko je videl, da je prehod čez železniški tir zaprt. Posledica tega je bila, da se je avtomobil prekučil v bližnji jarek, ena gosa si je spahnila roko, en gospod ima izbita dva zoba in globoko rano na ustnici in bradi, neki drugi pa zlomljeno nogo. Tri pare volov je moralo vleči avtomobil iz jarka.

Zastrupil se je v Trstu 50letni delavec Andrej Vernič, a so ga še pravočasno rešili.

Uboj. Pred tržaškimi porotniki je trajala tri dni obravnava proti Evgenu Cettinu, ki je letos spomlad na cesti v Trstu ubil tovariša Zupetinija. Cettin je bil obsojen na 6 let ječe, 1 K vsak dan vdovi Zupetinija, dokler se ne omoži in 1 K dnevno otrokom.

Naglo je umrl v Palju g. St. Budisavljevič, upokojeni c. in kr. generalni komisar in predsednik puljske „Hrvatske Čitalnice“.

Slovenci v Ameriki. Zblaznel je v Homesteadu 50letni Fr. Brožič iz Ilirske Bistrice, ki ima ženo in šest otrok na Reki. — V Pittsburgu pa je umrla vsled blaznosti 29letna Marija Furman, doma iz Spod. Kertelovega. — Rodbinska drama. V Elvirji je šele nekaj mesecev poročeni Fr. Debelak, doma iz Blok na Notranjem, vsled ljubosumnosti streljal na svojo ženo, ter jo nevarno ranil. Nato si je poglaval kroglo v glavo ter v par urah izdihnil. — V rudniku je pobilo blizu Frontiera Antona Mlinarja iz Gorenje vasi na Gorenjskem tako hudo, da je v bolnišnici umrl.

Iz Conemaugha, Pa. v Ameriki se nam piše: Tu je umrl v bolnici 6. septembra slovenski rojak Fran Mehle. Pokojnik je bil doma iz Višnje gore. Prišel je v Ameriko pred šestimi meseci in si v kratkem času svojega bivanja v Ameriki pridobil mnogo prijateljev. Svoj prvi zaslužek je obrnil v to, da je pristopil našemu podpornemu društvu. Ponosil se je v premogokopu. Od oigarete, ki jo je pušil, mu je padlo nekaj v smodnik. Vnela se mu je obleka; da se reši, se je vlegel v bližnjo mlako, a pomoči mu ni bilo, umrl je čez 3 dni.

Cinématographe-théâtre français na Turjaškem trgu (Katoliški dom) ki se odlikuje po izraziti čistosti in mirnosti slik ima zopet izbran spored. Predvsem naj omenimo „Iz leta na Štajersko“ lepega naravnega posnetka zelene Štajerske. „Na Pusti“ opazujemo črede konj in govedu, ki se svobodno pasejo po ogrskih ravinah. Tudi to je posnetek po naravi. Smešna, obenem pa tudi poučna je točka „V morskem kopalisku“. Krivdo in kazni predstavlja prizor „Otroško maščevanje“. „Magijske cvetlice“, lepa barvasta slika, je res biser točk svoje vrste. Poleg tega je še več vrlo zabavnih in komičnih točk, ki jih ne omenjamo vseh po imenu, izkratka: podjetje zasluži vse pohvale.

Skrivnostna poškodba. Danes po 2. uri zjutraj je prišel na osrednjo stražnico 30letni Kapler iz Zagorja s 5 cm dolgo rano na glavi in rekel, da jo je zadobil pri nekem tepežu pri dolenjski mitnici. Na stražnici so ga za umili in za silo obvezali in mu svetovali, da naj gre v bolnišnico, česar pa ni hotel storiti. Policija je potem dognala, da tam sploh ni bilo nikakega tepeža in je Kapler zadobil poškodbe kje drugje.

Mica Kovčec se je včeraj pojavila v gostilni na Dolenjski cesti št. 4 v osebi delavca Jožefa Petriča. Mož je pil in jedel kar je mogel poleg tega pa je še napajal svoje prijatelje. Ko je napravil že 20 K 28 h dolga, je natihoma izginil iz gostilne.

Nepreviden kolesar. V soboto proti večeru je po stezi, ki vodi s Sv. Petra ceste proti novi pehotni vojašnici neki kolesar na tla podrl gospo posesnka Ivana Mathiana in jo tako poškodoval, da je morala iskati zdravniške pomoči. Kolesar je znan.

Delavsko gibanje Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 18 Bolgarov, nazaj je pa prišlo 100 Macedoncev, 100 Hrvatov in 60 Slovencev. S Pruskega se je pripeljalo 140 Hrvatov.

Izgubljeni in najdene reči. Brivski pomočnik Fran Rems je izgubil nikljasto uro z verižico novega zlata, vredno 8 K. — Perica Lucija Prepeluhova je našla srednjo vsoto denarja in ga oddala na magistratu. — Na južnem kolodvoru je bil izgubljen, oziroma najden rjav havelok, dežnik, solčnik, dve palici, bel ženski klobuk, ženska jopica, dekliski slamnik in očala. — Gospa Rozalija Breindlova je izgubila črn svilnat dežnik, vreden 10 K.

Drobne novice. — Bolezen bivšega ministra dr. Režka se je zadnje noči zboljšala.

— Osepnice na Dunaju še niso ponehale, temu se je po dveh dneh preselila včeraj zopet pojavil nov slučaj.

— Spomini bivše angleške kraljice Viktorije izidejo v kratkem v izdaji, ki jo dobe le vladarji, ki so v prijateljskem razmerju z angleškim dvorom.

— Šrapneli so se razpočili v delavnici v Wilhelmshavenu. Pet delavcev je ubitih, štirje so hudo ranjeni.

— Kolera na Ruskem. Dosedaj je zbolelo na Ruskem za kolero 4512 oseb, od teh jih je umrlo 2320.

Neenavna železnica. Šaljivi listi radi brijejo šale z raznimi vicinimi železnicami. Vse vicinane železnice pa prekosi madžarska železnica Belovar-Križevci-Virovitica na Hrvaškem. Kaj takega, kakor na tej prog, bi se ne moglo nikjer drugje zgoditi. Nedavno se je moral vlak sredi poto vrniti, ker so pozabili napolniti lokomotivo z vodo, a par dni nato se je vlak moral vrniti, ker sta se sprevodnik in kontrolor stepla. Iz Križevcev je vlak „odkuril“ z brzino 24 km v uri proti Belovaru. Že je prevozil postajo Brezovljane ter se blizal Sv. Ivanu Žabno, ko se je sprevodnik sprl s kontrolorjem. Nekateri pravijo, da sta bila oba pijana, drugi pa, da sta se sprla vsled ljubosumnosti. Preprič je bil čimdalje silnejši, dokler ni kontrolor dal signala nujnosti. Ko se je nato vlak na splošno prestrašenje potnikov ustavil, zapovedal je kontrolor, da se mora vlak vrniti v Križevce. Nič niso pomagali protesti in preklinjanje potnikov, ki jih je bilo nad 100, vlak se je res v počasni vožnji vrnil v Križevce, kjer se je preprič obeh uslužbencev na kolodvoru nadaljeval. Šele popolnoči sta se Madžara pomirila, da je vlak s triurno zamudo mogel iti zopet iti na pot.

Boj s kačami. Iz raznih pokrajin države Connecticut se poroča o bojih farmarjev z velikimi klopotačami, katere so vsled suše prišle iz hribov v doline. Nedavno je velika klopotača napadla A. F. Thompsona iz Geldersleeve, ko je šel po svojem polju in slučajno stopil na kačo. Po boju, ki je trajal več minut, se je farmarju posrečilo ubiti kačo, ki je bila šest čevljev dolga in je imela na repu štirinajst obročkov. V Torringtonu sta dve gđ. Eva Connel in Josie Smith nabirali jagode, ko se je pred njima pojavila velika klopotača, ki je baš hotela skočiti proti njima. Kača je napadla Miss Connel, katero je zelo ugriznila. Končno sta jo ubili. Ta kača je bila dolga osem čevljev in je imela trinajst obročkov. Frank D. McCall iz Bloomfielda je hodil po bližnjem gozdu, ko ga je ugrizla velika kača, ki ji pravijo „bakrenoglavka“. Ta kača je bila devet čevljev dolga. Tekom zadnjih dveh dni je Mr. McCall ubil na svojem polju osem kač.

Dama s krokodilom. Neka razvajena mlada pariška dama je hotela prekositi vse svoje vrstnice glede originalne oprave svoje sobe. Prijatelj ji je poslal iz Egipta velikega nabasanega krokodila, ki ga je obesila v svoji sprejemni sobi na strop namesto svetilke. Skozi krokodilovo truplo je namreč dala napeljati elektriko, da je bilo treba le pritisniti na gumb, in poštati sta se zasvetili oči, da je bila soba dovolj razsvetljena. Letošnjo spomlad se je seznanil z ekscentrično damo dijak z dežele, sin premožnih staršev. Kmalu je bil v damo s krokodilom tako zaljubljen, da ji je dal hraniti 60.000 frankov, ker je moral odpotovati. Ko se je vrnil ter napeljal razgovor na svoj depozit, se je delala dama začudeno nevedna, končno pa mu je užajena zagnala šop svojih ključev pod nogo, češ, naj si sam išče denar, a ona je razburjena zaloputnila vrata

ter odšla. Prevarani mladenič ni hotel brskati po njenih predalih, temu je obupal sedel na zofu ter premišljal o ženski zvestobi. Med tem se je stemnilo, in je mehanično pritisnil gumb, da si napravi eksotično luč. Toda zažarelo je le eno krokodilovo oko, in bilo je videti krokodila tako smešno, kakor bi mežikal z enim očesom, kakor človek, ki nekaj ve, a noče povedati. Mladenič si je pristavil stol, da vidi kaj je vzrok pomankljivi razsvetljavi; seže krokodilu v žrelo ter v veselo presenečenje izvleče listnico, v kateri je bilo še vseh njegovih 60.000 frankov. Ko se je dama vrnila, je našla sobo prazno, krokodil jo je gledal z obema očesoma, v žrelu pa je imel namesto listnice listič z napisom: „Varuj se pošasti, ker krade in bi te znala spraviti še v dotiko s policijo!“

Nov čudež na Dunaju. V Monastiru na Nemškem izhaja mesečnik „Maria Hilf“, kateri je prinesel svojim „bravcem“ sledečo dogodbico: „Neka dekla je šla kropit umrlega redemptarista patra Frenclerja na Dunaju, pri tem se ji je pa doma v kozici prežgal grah. Ko je prišla domov, se je zbal gospodarjev, vzdihnila k mrtvemu patru in glej, grah ni bil prav nič prižgan. Kot dokaz je shranila dekla kozico in zasmojeno skorjo graha.“ Ta katoliški list pa ne pove naslova te dekle. Neki dunajski list nasvetuje, da bi se urednika tega katoliškega monastirskega lista ob sodilo, da bi moral celo življenje jesti tak čudežen grah — potem bi gotovo kmalu preklekal dunajski čudež.

Sam na sebi je delal posekuse profesor kemije na njujorskem vseučilišču Porvel. Dokazati je hotel svojim dijakom, kako uspešen je alkohol kot protistrup proti strupu fenolu. Zaužil je dozo fenola, nato pa alkohola. Toda vzel je preveč fenola ter je v par urah umrl vsled zastrupljenja.

Konj za 360.000 K. Znani madžarski bogataš pl. Szemere je kupil v Londonu 3letnega žrebca „Galliona“ za 360.000 K. S konjem se udeležil par dirk na Angleškem, potem pa ga prepele na Ogrsko za plemensko svrhe.

Železnica v Meko. Spomladi prihodnjega leta, in sicer na Mohamedov rojstni dan se otvori nova železnica v Meko, da mohamedanskim romarjem ne bo treba več potovati v karavanah skozi puščavo, temu se bodo udobno vozili po železnici. Na ta način bo mogoče tudi preprečiti razne kužne bolezni, ki jih raznašajo potujoči romarji.

Kako skrbi ruski car za svoje otroke. Car Nikolaj II. dobro čuti, da ruski carski prestol ni posebno trden, zato skrbi že sedaj, da bi njegovim otrokom v vsakem slučaju ničesar ne primanjkovalo. Sina prestolonaslednika je zavaroval za 12½ milijonov, najstarejšo hčer Olgo pa za 6 milijonov. Kot ženska je menda polovice manj vredna kakor prestolonaslednik. Razen tega je naložil car na ime svojega sina večji kapital, ki mu dodaja vsako leto 300.000 K.

Slabo poplačano vitezstvo. Mladi gospodič, ki mu je jedva začel poganjati prvi mah pod nosom, a se je čutil velikega don Juana, je nagovoril na ulici mlado damo, ki je nesla več zavojev ter se ponudil, da jo spremi domov ter ji pomaga nositi zavoje. Dama mu je ljubeznivo prepustila ves tovor. Mladenčič je poskakoval sree, češ, sedaj doživi prvi roman. Solnce je hudo pripekalo, pot je bila dolga, a dama se nikakor ni hotela spuščati v zaljubljene pogovore. Tolazil se je, da mu plačilo ne odide, ko prideta domov. Končno je dama postala pred veliko hišo ter pozvonila. Prikazal se je livriran sluga ter se globoko priklonil. »Žane«, mu je rekla gospa, »odvzemite vendar gospodu zavoje ter ga peljite v kuhinjo, kjer mu naj dajo z maslom namazanega kruha in kozarec mleka.«

Lahek zaslužek. O praznovanju med nemškimi boljšimi krogi priča naslednji dogodek, ki se je pripetil v nekem mestu ob Reni. V premožni hiši so obhajali god. Gospodinja pa se je hudo prestrašila, zapazivši pred pričetkom, da enega gosta ni ter jih sedi pri mizi 13, nesrečno število. Gospodar si ni vedel pomagati drugače, kakor da je poklical v bližini stoječega postreška ter ga povabil, naj je z njimi juho. Med tem so upali, da pride povabljenec. Toda ni ga bilo. Treba je bilo prinesiti drugo, tretjo jed itd. na mizo, a postrešek si je pridno stregel. Ko je bila pojedina pri koncu, je rekel gospodar postrešku: »No, mož, sedaj pa že lahko greste.« Postrešek je vstal ter pomolil desno: »Petnajst grošev, gospod, ako vam je prav. Čisto po tarifi za dve uri.« Nič ni pomagalo ugovarjanje, plačati so mu morali po tarifi.

Baron z dolgim imenom. Pred desetimi leti se je poročil na Dunaju španski podkonzul baron Mariano Carlos Teodoro ali Duran de los Rios z dunajčanko Hildo Kern. Po tri letnem zakonu je baron izginil brez sledu zapustivši ženi polno sleparskih

dolgov, ponarejenih menic in svoje dolgo ime, ki pa tudi ni bilo njegovo, kakor sploh ni bil ne baron ne podkonzul, temu navaden slepar. Da bi se iznebila nepristnega dolgega imena, preselila se je Hilda na Ogrsko, izposlovala ločitev od neznanega ji moža ter se zopet omoži z močnem krajšega imena.

Francoski humor. Mladoporočeni je rekel svojemu starejšemu »sotrpinu« v zakonu: »Zelo rad bi vedel, kaj neki misli moja žena o meni.« »Nič ložjega zvedeti, kakor to, mu je odgovoril starejši oženjenec.« »Vsedite se na njen najnovejši klobuk, pa bodete takoj zvedeli, pri čem da ste.« — Gostilničar (sobarici): »Pazite, Julika, od jutri naprej vam plačam za vsakega gosta, ki po vaši krivdi zamudi vlak, dva franka.«

Književnost.

Dijaški almanah 1907/08. Pred mnogimi leti je bil pokojni knjižar Zagorjan začel izdajati »Dijaški koledar«, a vzdržal je le nekaj let, potem pa je izdajanje ustavil. Od tedaj ni bilo več dijaškega koledarja do letošnjega leta, ko je vzela stvar v roko »Ekskutiva slovenskega narodno-radikalnega dijaštva« in jo jako srečno izvedla. »Dijaški almanah« je elegantno vezana knjižica, ki velja le eno samo krono, kar je z ozirom na obseg jako malo. Almanah prinaša običajne podatke koledarjev s to premembo, da so na mesto imen svetnikov in svetnic navedeni spominski dnevi. To je pri nas Slovincih popolna novost, ki se ji mora priznati, da je dobra in koristna. Dalje obsega almanah več informativnih člankov, tako o vojaški dolžnosti, o visokih in o srednjih šolah in o organizaciji slov. dijaštva. Povrh obsega almanah še članek dr. Žerjava o narodno-radikalnem gibanju, predavanje prof. Masaryka na dijaškem protiklerikalnem zborovanju v Pragi, članek J. Laha »Dijak in drobno delo«, razpravo »Alkohol in etika« razpravo dr. Rostoharja »O organizaciji«, članek J. Glonarja »Delo v društvu« in J. Laha »Aforizme o slov. dijaštvu«. Almanah si mora pač omisliti vsak slov. dijak. Dobiva se v »Narodni knjižarni«.

Telefonska in brzolavna poročila.

Dunaj 23. septembra. Kakor se iz zanesljivega vira poroča, se državni zbor skliče na dan 10. oktobra. Ministrski predsednik baron Beck bo parlamentu poročal o stanju nagodbenih pogajanj.

Dunaj, 23. septembra. Danes je bil tu otvorjen kongres fužinarjev. Udeležba je izredno velika. Kongres sta pozdravila trgovinski minister dr. Fort in podžupan dr. Neumayer. Zvečer so udeleženci kongresa cesarjevi gostje v dvorni operi.

Dunaj, 23. septembra. Minister notranjih del baron Bienert je prednočnim priredil časten večer udeležencem kongresa zoper jetiko. Ob 11. sta prišla na soirejo tudi baron Beck in dr. Korytowski. Mnogi poslanci so jih takoj obkolili in jih jeli izpraševati o stanju nagodbenih pogajanj. Ministra sta pač priznala, da je položaj velekitičen, vendar pa sta izrazila prepričanje, da se bo končno le posrečilo skleniti nagodbo.

Benetke, 23. septembra. Iz pisma, naslovljenega na grofico Tarnovsko, ki jih je policija zaplenila, je razvidno, da si Tarnovska ni hotela samo prilastiti grofove zavarovalnice, ampak da si je zagotovila tudi dedščino po njegovem sinu. Po neki veselici je grofica pregovorila Komarovskega, da je napravil testamentin postavil Tarnovsko za dedinjo po svojem sinu, ako bi umrl.

Petrograd, 23. septembra. Iz Teherana poročajo: Po umoru velikega vezirja je postal položaj v Perziji zelo nevaren. Parlament si hoče prisvojiti vse gospodstvo. V neki mošaji je bil te dni shod, na katerem so govorniki ljuto napadali vlado in zahtevali, da mora šah odstopiti. Bati se je krvave revolucije.

„Kufek“ Samo

hranjenje z otročjo moko „Kufek“ brani otroke uspešno pred bruhanjem, drisko, črevesnim katarsom itd. „Der Säugling“, jako pomena knjiga se dobi brezplačno v prodajalnah ali pa pri R. Kufeku, Dunaj 1.

Mussgrava orig. irske peči izdeluje Chr. Garmova tvornica za železne peči v Podmoklih v 60 različnih številkah od 80 do 3200 m² kurilne m², vsak prostor: velik ali majhen, se lahko dobro kuri. Te peči imajo tudi za reguliranje toplote regulacijsko pripravo in so obzidane s šamota, da torej peč zunaj nikoli ne zažari. Ogrevajo se sobe popolnoma enakomerno, tudi spodnje plasti sobe se enakejejo. Peč gori 10 ur in tudi dalj brez nakladanja, lahko se pa ogenj v peči ohrani vso zimo neprestano. S tem odpade zakurjenje vsak dan, prostori se nikoli ne shlade, ter se prihrani mnogo kuriva.

Borzna poročila.			
Ljubljanska			
Kreditna banka v Ljubljani			
Uradni kurs dun. borse 23. septembra 1907.			
Maloobsejni papirji.			
	Dinar	Blag	
4 1/2% majska renta . . .	96 1/2	96 80	
4 1/2% srebrna renta . . .	98 10	98 80	
4 1/2% avstr. krona renta . .	96 60	96 80	
4 1/2% zлата . . .	116 25	115 45	
4 1/2% ogrska krona renta . .	92 70	92 90	
4 1/2% zлата . . .	110 40	110 60	
4 1/2% posojilo dež. Kranjske .	98 60	99 30	
4 1/2% posojilo mesta Spiljet .	104 60	102 —	
4 1/2% Zadar . . .	99 85	100 85	
4 1/2% bos.-herc. železniško .	98 15	99 15	
4 1/2% posojilo 1902 . . .	96 15	96 20	
4 1/2% deška dež. banka k. o. .	96 60	97 —	
4 1/2% z. o. . .	99 —	106 —	
4 1/2% zast. pisma gal. dež. .	102 60	103 60	
4 1/2% hipotekne banke . . .	97 50	98 50	
4 1/2% pešt. kom. k. o. z . .	96 75	97 75	
4 1/2% 10% pr. . .	99 25	100 25	
4 1/2% zast. pisma innerst. .	98 50	99 50	
4 1/2% hranilnice . . .	98 75	99 75	
4 1/2% zast. pisma ogr. cen. .	98 75	99 75	
4 1/2% dež. hranilnice . . .	98 75	99 75	
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban. .	98 75	99 75	
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr. . .	98 75	99 75	
4 1/2% obl. češke ind. banke .	98 75	99 75	
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč . . .	98 75	99 75	
4 1/2% prior. dolenskih želez. .	98 75	99 75	
4 1/2% prior. juž. želez. kup. .	98 75	99 75	
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o. .	98 75	99 75	
Srečke.			
brecke od 1. 1860% . . .	148 75	150 75	
od 1. 1864 . . .	148 75	150 75	
tziske . . .	142 75	145 75	
zem. kred. I. emisije . .	270 60	276 60	
II. . .	237 75	243 75	
ogrsk. hip. banke . . .	98 60	104 60	
srbske a. frs. 100 — . .	182 40	183 40	
turške . . .	20 60	22 60	
Basilika			
srečke . . .	436 60	444 60	
Kreditne . . .	90 —	88 —	
komoške . . .	91 —	95 —	
Krakovske . . .	60 —	64 —	
Ljubljanske . . .	45 60	47 60	
Avstr. rdeč. križa . . .	26 25	28 25	
Ogr. . .	68 —	67 —	
Rudolfove . . .	84 5	88 50	
Salchurške . . .	455 —	463 —	
Dolinske.			
južne železnice . . .	152 10	158 10	
Državne železnice . . .	657 50	658 50	
Avstr.-ogrsk. bančne del. .	1786 —	1796 —	
Avstr. kreditne banke . .	637 —	638 —	
Ogrske . . .	745 60	746 60	
Ljubljanske . . .	240 —	241 —	
Premogokop v Mostu (Bila) .	780 —	786 —	
Alpske montan . . .	618 25	614 25	
Prške želez. ind. dr. . .	651 —	661 —	
Rima-Muranyi . . .	541 —	542 —	
Trboveljske prem. družbe .	265 —	268 —	
Avstr. skladišne tovar. družbe .	460 —	466 —	
Češke skladišne družbe . .	146 —	147 —	
Valize.			
kr. cekin . . .	11 86	11 40	
30 franki . . .	19 14	19 17	
30 marke . . .	23 48	23 53	
50 franki . . .	23 95	24 03	
100 franki . . .	117 42	117 62	
1000 franki . . .	95 60	95 80	
10000 franki . . .	2 63	2 64	
100000 franki . . .	4 84	5 —	

Cenno ceno v Budimpešti.			
Dne 23. septembra 1907.			
Termin.			
Pšenica za oktober . . .	50	11 80	
april . . .	50	11 87	
oktober . . .	50	9 76	
Koruzna nova . . .	50	6 79	
ma 1908 . . .	50	6 85	
Oves . . .	40	8 15	

Meteorološko poročilo.					
Vidna nad morjem 300. Srednji uradni tlak 750.0 mm					
septembra	Čas opazovanja	Stanje barometra	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
21. 9.	7.39.2	739.2	13.0	brezvetno	jasno
22. 9.	7.39.7	739.7	8.1	sl. jvzhod	megla
23. 9.	7.39.3	739.3	20.1	slab jvzh.	pol. oblak.
9. zv.	7.41.8	741.8	16.0	sr. jug	del. oblak.
22. 7. zj.	7.43.3	743.3	11.4	sl. jvzh.	del. jasno
2. pop.	7.42.2	742.2	6.6	sl. svzh.	jasno

Srednja predvidena jutranja in večerajšnja temperatura: 13.3 in 14.7; norm.: 14.1 in 13.9
Padavina v 24 urah 0.0 mm in 0.0 mm

Jerneja Hrena
c. kr. davkarja v p.

ki je po dolgi, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, snoči v 86. letu svoje starosti, umrl.

Pogreb nepozabnega dragega bo v torek, dne 24. t. m. ob štirih popoldne iz hiše žalosti, v Strelških ulicah šte. 5, na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v sredo, dne 25. t. m. ob devetih popoldne v župni cerkvi Sv. Petra.

Prebлага rajnika priporočamo v prijateljski spomin in prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, 23. septembra 1907.

Miss Farler
begins English lessons again.
Please apply Dunajska cesta 25. Parterre.
8179-3

2 konja črna, stara po 4 leta, po 163 cm visoka, se prodasta takoj.
Istotam se prodajo tudi vsake vrste suhe deske
iz mehkega lesa 3221-1
Pozve se na Karlovski cesti 8 v Ljubljani.

Motorno dvokolo
Puch 6/7 HP
zadnji model, dvojna prestava s prostim tekom in z zavoro, z visnim tekom in z elegantnim usnjatim stranskim sedežem. To kolo je bilo na razstavi ter je posebnost močnej konstrukcije, malokrat rabljeno, tudi vozi nižave do 20% in se prodaja zaradi družinskih razmer. Kupljeno za K 3600 se prodaja za K 2600.
Dopise sprejema „Autogaraga“
Otto Wenzel, Gradec, Wielandg. 15.

Komí
za trgovino z mešanim blagom, nren prodajalec ter z večletnimi izpričevali in blagajničarka,
večja mešane stroke,
se sprejmeta
v večjo trgovino na deželi.
Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.
3174-2

Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
Samo 6 dni
Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetice posojilnice“, nasproti gostilni pri „Figovcu“

Pozor!
Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih
Pozor!
nagrobni spomenikov
in vseh vrst marmorja in pa
nagrobne okvire
prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Zaradi preselitve obrti prodajam
nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem
kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek
Komenskega ulice šte. 26 v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
12-109 Podružnica v SPLJETU. Stritarjevo ulico št. 2.
Delniška glavica K 2.000.000.
priporoča promese na Tiske srečke za zrebanje 1. oktobra
po K 7.—. Glavni dobitek K 180.000.
Rentni davek plača banka sama.

Pes, prepeličar,
prav dober in lep, izvrstne pasme, 3 leta star, je na prodaj pri C. Moser v Kostanjevici na Dolenjskem. Cena po dogovoru.
3219

Sveže klobase
jetrne in krvave,
se dobe vsak torek in petek
edino le pri
J. Chalupniku,
Jurčičev trg št. 3.

Dva
kleparska pomočnika
sprejme takoj v trajno delo
J. Žužek, klepar na Bledu.
Istotam se sprejme vajenec
za kleparstvo.

Kavarna „Leon“
V Ljubljani
na Starem trgu št. 30
vsak torek, sredo, četrtek
soboto in nedeljo
vso noč odprta.
Z odličnim spoštovanjem
Leo in Fani Pogačnik.

Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.
Edina najkrajša črta čez
Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine
Samo 6 dni
Ed. Šmarda
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetice posojilnice“, nasproti gostilni pri „Figovcu“

Pozor!
Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih
Pozor!
nagrobni spomenikov
in vseh vrst marmorja in pa
nagrobne okvire
prevzemam in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Zaradi preselitve obrti prodajam
nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.
Z velespoštovanjem
kamnosek Ignacij Čamernik kamnosek
Komenskega ulice šte. 26 v Ljubljani.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“
12-109 Podružnica v SPLJETU. Stritarjevo ulico št. 2.
Delniška glavica K 2.000.000.
priporoča promese na Tiske srečke za zrebanje 1. oktobra
po K 7.—. Glavni dobitek K 180.000.
Rentni davek plača banka sama.

Vinski sodi
12 do 60 hektov
iz hrastovega lesa, v prav dobrem stanju so po nizki ceni na prodaj pri M. Rosner & drug v Ljubljani.
32 8 1

Gospodična
zmožna slovenske in nemške stenografije in pisanja na stroj 3220-1
se sprejme v odvetniško pisarno takoj.
Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „Stenografija“.

Razpis službe.
Društvo „Mladika“ razpisuje za nameravano zasebno deklško ljudsko šolo
službo učiteljice.
Za to službo se zahteva poleg običajnih drugih predpisov izpričevalo o usposobljenosti za ljudske šole.
Pravilno opremljene prožnje sprejema upravni odbor „Mladike“ v Gosposkih ulicah št. 8
do četrta, 26. septembra t. l.
V Ljubljani, 21. septembra 1907.

Šolske knjige
v predpisanih izdajah
za vse šole
se vedno dobé v
„Narodni knjigarni“
Jurčičev trg šte. 3.

Musgraveja originalne irske peči.
Najboljše in najbolj hranljive
trajnogorilne peči.
Izredno dobra kurilnost.
Cenovniki zastoj.
CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)
3215-1
Tvorniška zaloga pri STEFANU NAGY, v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Ces. kr. avstrilske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
4.58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7.05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7.07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9.05 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11.40 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trs dr. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1.05 popoldne. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3.45 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7.10 zvečer. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7.35 zvečer. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10.40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
8.37 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, Kočevja.
8.45 zvečer. Osební vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.
Dohod iz Ljubljane dr. kolodvor:
7.28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
7.05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7.10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10.50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:
6.46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10.59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6.10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9.55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Korepetitor
(mlada srednješolska učna moč ima prednost) se išče k dvema dečkoma 1. in 4. razreda realke v Ljubljani.
Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.
3180-2

20 izvežbanih
dobrih zidarjev
se sprejme takoj v delo, katero traja do zime, proti dogovorjeni dobri plači.
Oglasi naj se v Predovičevem selu, občina Moste pri Ljubljani
Fran Pregelj,
stavbnik.
3040-5

Kupiti
se želi majhno
posestvo z gostilno
ali samo
hiša z gostilno
v Ljubljani ali se kaj enakega tudi v najem vzame kje v bližini Ljubljane.
Ponudbe na g. Franc Brinovec, Stara gora p. Mirno, Dolenjsko ali Zaloga meneskega piva v Ljubljani.
3222-1

Pisarna
za informacije
v vseh vojaških uprašanjih,
potrjena od pristojne oblasti, daje vsa potrebna navodila, zadevajoča vojaške posle, napotuje in jemlje v popolno oskrbo in ponk one mladeniče, ki bi se radi po § 65 brambnega zakona usposobili
za enoletne prostovoljce.
Natančnejša ustmena in pismena navodila daje v Zagrebu
M. Minić 3141-6
Kapucinska ulica šte. 11.

Musgraveja originalne irske peči.
Najboljše in najbolj hranljive
trajnogorilne peči.
Izredno dobra kurilnost.
Cenovniki zastoj.
CHR. GARMS Podmokli (Bodenbach)
3215-1
Tvorniška zaloga pri STEFANU NAGY, v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

Ces. kr. avstrilske državne železnice.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. maja 1907. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
4.58 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Trbiž (Samo ob nedeljah in praznikih od 2. junija do 8. septembra.)
7.05 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica, Trst d. ž., Trbiž, Beljak, Celovec.
7.07 zjutraj. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9.05 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga. (Samo od 1. junija.)
11.40 predpoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trs dr. žel., Beljak, Celovec, Trbiž.
1.05 popoldne. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
3.45 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
7.10 zvečer. Osební vlak v smeri: Rudolfovo, Kočevje.
7.35 zvečer. Osební vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Celovec, Praga, Trbiž.
10.40 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica dr. žel., Trst dr. žel., Beljak, Trbiž.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
8.37 zvečer. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, Kočevja.
8.45 zvečer. Osební vlak iz Trbiža, Praga, Celovca, Beljaka, Gorice dr. žel., Trsta dr. žel.
Dohod iz Ljubljane dr. kolodvor:
7.28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
7.05 popoldne. Mešani vlak v Kamnik.
7.10 zvečer. Mešani vlak v Kamnik.
10.50 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
Dohod v Ljubljano dr. kolodvor:
6.46 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
10.59 predpoldne. Mešani vlak iz Kamnika.
6.10 zvečer. Mešani vlak iz Kamnika.
9.55 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih.)
(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednjeevropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.